

MARKUS BJÖRKSTEN

Hur kan den egna njurfunktionen bättre bevaras i peritonealdialys?

När njurarna sviktar används ofta peritonealdialys för att ersätta dess funktioner. Men när ska man starta dialys och hur ska man ordinera dialysen för att bäst bevara kroppens egna njurfunktion? Markus Björksten hoppas kunna ge vägledning i att optimera behandlingen – för att förbättra patienternas livskvalitet och överlevnad.

Peritonealdialys, där blodet renas med hjälp av kroppens egen bukhinna som filter, används som behandling vid avancerad njursvikt för att bland annat korrigera vätskebalans och salter i blodet samt rening från toxiner. Under tiden i dialys minskar successivt njurarnas egna funktion, så kallad restnjurfunktion, som är den kanske viktigaste faktorn för patienternas välmående och prognos.

Peritonealdialysens inverkan på försämringstakten av restnjurfunktionen är ofullständigt kartlagd. Markus Björksten, ST-läkare i njurmedicin och specialist i internmedicin vid Karolinska Universitetssjukhuset, vill med stöd från Njurstiftelsen utforska hypotesen om att peritonealdialys bidrar till en långsammare försämringstakt av restnjurfunktionen efter dialysstart.

I analyserna ingår 138 patienter som börjat behandling med peritonealdialys på Karolinska Universitetssjukhuset 2000–2019. Jämfört med tidigare studier är antalet deltagare större och det finns fler urinsamlingar för mätning av njurfunktion och urinmängder per patient, både före och efter dialysstart. Det finns också omfattande blodprover med olika biomarkörer samt data kring medicinering och bukhinnans funktion.

Preliminära resultat visar en långsammare försämringstakt av restnjurfunktionen efter start av peritonealdialys, vilket Markus presenterat på flera internationella konferenser.

”Studiens huvudsyfte är att analysera försämringen av restnjurfunktion från ett år före till ett år efter start av peritonealdialys, och sekundära frågeställningar är att undersöka restnjurfunktionsförsämringen i relation till urinmängder, vätskedragning, medicinering, olika biomarkörer för inflammation, nutrition och metabolism, samt bukhinnans funktionsparametrar”, förklarar Markus.

Ur patientperspektiv är förhoppningen att kunna avgöra vid vilken grad av njurfunktionsnedsättning som peritonealdialys bör startas, hur den ska ordinerars, ge råd kring samtidig medicinering, för att kunna ge vägledning i att optimera och individualisera behandlingen.

Anders Westgårdh

Namn: Markus Björksten

Familj: Sambo

Det bästa med ditt jobb: Att utvecklas som människa i möten med patienter och kollegor, samtidigt som man ständigt bygger på sina medicinska kunskaper.

När du inte arbetar: Springer i skogen, går mycket på konserter, läser japanska.

Fakta om
Markus

Forskningsprojektets titel

Njurfunktion före och efter start av peritonealdialys

– ÅSBERGSPRISET för hemdialysbehandling –

Stiftelsen för
NJURSJUKA